

ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้การจัดการศึกษาครอบคลุมทุกระดับ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และระดับปริญญาเอก ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๒) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. ๒๕๕๐ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“คณะ” หมายความว่า คณะที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และระดับปริญญาเอกของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ในระดับบัณฑิตศึกษาที่สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้ความเห็นชอบ

“คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากอธิการบดีเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร

“ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่า ประธานหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ และอาจารย์เชี่ยวชาญเฉพาะ ในสถาบันที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสอนหรือวิจัย

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้เป็นอาจารย์ประจำและได้รับเชิญจากโครงการบัณฑิตศึกษาให้ทำหน้าที่สอนนักศึกษาและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตน

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ซึ่งมิได้เป็นอาจารย์ประจำหรือพนักงานราชการของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ แต่มีคุณสมบัติที่กำหนดตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายจากโครงการบัณฑิตศึกษา

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

“วิทยานิพนธ์” หมายความว่า ผลงานวิจัย หรืองานวิจัยสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทหรือนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่เขียนขึ้นเพื่อแสดงความรู้ที่ค้นคว้ามาได้ใหม่

“สารนิพนธ์” หมายความว่า การศึกษาวิจัยอิสระ โดยอาศัยการกลั่นกรองความรู้และสาระในเนื้อหาต่างๆ หรือการเรียบเรียง รวบรวม วิเคราะห์ และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและแจ้งให้สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ทราบ

หมวด ๑

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิจากบุคคลภายนอกที่อธิการบดีหลักสูตรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๔) คณบดีและผู้อำนวยการวิทยาลัยที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นกรรมการ

(๕) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรทุกหลักสูตร เป็นกรรมการ

(๖) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่อธิการบดีมอบหมายหลักสูตรละหนึ่งคนเป็นกรรมการ

(๗) อาจารย์ประจำหลักสูตรที่อธิการบดีมอบหมายหลักสูตรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้หัวหน้าโครงการบัณฑิตศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิการบดีแต่งตั้งข้าราชการในสถาบันเป็นผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอนโยบายในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อสภาสถาบัน

(๒) กำกับดูแล และติดตามการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆ ตามข้อบังคับนี้

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่สภาสถาบันมอบหมาย
ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นจนกว่าจะมีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย
เมื่อมีการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยแล้วให้เป็นอำนาจหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวด ๒ ระบบการศึกษา

ข้อ ๘ ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น
สองภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

กรณีที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วน
เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๙ การคิดหน่วยกิต

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง
ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการ
หรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

(๕) สารนิพนธ์ นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๖) วิทยานิพนธ์นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
ปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๗) การกำหนดค่าหน่วยกิตของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อน ให้กำหนดชั่วโมงเรียน
ของทุกหน่วยกิตไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ในการเรียนภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๐ โครงสร้างหลักสูตร

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
ประกอบด้วยรายวิชา มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาโท มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่ง
การศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

(ก) แผนที่ ๑ (ตามแผน ก แบบ ก ๒ ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ) โดยเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยที่มีการทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต และศึกษา
รายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

(ข) แผนที่ ๒ (ตามแผน ข ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ)
เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์แต่ต้องทำสารนิพนธ์ ๖ หน่วยกิต

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วยรายวิชา ซึ่งมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต โดยรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทแล้ว แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ คือ

(ก) แบบที่ ๑ (ตามแบบ ๑.๑ ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ๔๘ หน่วยกิต และอาจให้ศึกษารายวิชาตามที่สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กำหนดโดยไม่นับหน่วยกิตด้วยก็ได้

(ข) แบบที่ ๒ (ตามแบบ ๒.๑ ของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษา นักศึกษาต้องใช้เวลาศึกษาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร ดังนี้

(๑) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องใช้เวลาในการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตรแต่ต้องไม่เกินสามปีการศึกษา

(๒) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ต้องใช้เวลาในการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกินห้าปีการศึกษา

(๓) นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก ต้องใช้เวลาในการศึกษาตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ต้องไม่เกินหกปีการศึกษา

ปีการศึกษาตามข้อบังคับนี้ ให้นับตั้งแต่ภาคการศึกษาต้นของปีการศึกษาหนึ่งถึงวันก่อนวันเปิดภาคการศึกษาต้นของปีการศึกษาถัดไป หรือนับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษาปลายของปีการศึกษาหนึ่งถึงวันก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปลายของปีการศึกษาถัดไป แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๒ การนับเวลาศึกษาให้นับเฉพาะภาคการศึกษาปกติที่บัณฑิตศึกษาเปิดสอน โดยไม่รวมเวลาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๔๕

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องขยายเวลาเรียน ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาอนุมัติเป็นการเฉพาะราย เพื่อขยายเวลาเรียนได้อีกสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษา

หมวด ๓

อาจารย์

ข้อ ๑๓ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยห้าคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่าสิบคน สถาบันจะต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบ หลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

(๓) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

ข้อ ๑๔ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยห้าคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่าสิบคน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้น ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายการนี้

(๓) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้นๆ

ข้อ ๑๕ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรปริญญาโท

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาและเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ก) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและสารนิพนธ์ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโท หรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

๒) สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันแล้ว และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(ค) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันแล้ว และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(ง) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับ การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชาโดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

ข้อ ๑๖ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรปริญญาเอก

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(๒) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อยสามคน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(๓) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ก) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิ และคุณสมบัติ ดังนี้

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

๒) สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันแล้ว และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่าห้าคน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(ก) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่าหรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง ทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าและมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงมากเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันแล้ว และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(๕) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบห้าปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่า รองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

ข้อ ๑๗ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกินห้าคน

(ข) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวมได้ไม่เกินสิบคน

(ค) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบห้าคน หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่าสิบห้าคน ให้ขอความเห็นชอบจากสภาสถาบันเป็นรายกรณี

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตรหนึ่งคน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกินสิบห้าคน

กรณีเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์หนึ่งคน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่สารนิพนธ์สามคน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกินสิบห้าคน ต่อภาคการศึกษา

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

ข้อ ๑๘ ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยแต่งตั้งคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอย่างน้อยหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษา ทั้งนี้ อาจมีอาจารย์ประจำร่วมเป็นกรรมการเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้กรรมการบริหารหลักสูตรแต่ละคนอาจร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตรได้มากกว่าหนึ่งหลักสูตรก็ได้

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ให้กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากการเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

กรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้อธิการบดีแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน และให้กรรมการผู้นั้นมีวาระเท่ากับกรรมการที่ตนแทน ทั้งนี้ หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ โดยให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แล้ว

ข้อ ๑๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในแต่ละหลักสูตร โดยมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายและแผนการบริหารจัดการและการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรให้สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานของคณะ โครงการบัณฑิตศึกษา และสถาบัน

(๒) ควบคุมมาตรฐานหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ข้อบังคับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)

(๓) ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

(๔) ติดตามรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการประสพการณ์วิชาชีพภาคสนาม (ถ้ามี) และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรรวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนา

(๕) ประสานงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๐ อาจารย์ผู้สอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) หลักสูตรปริญญาโท แผนกที่ ๒

(๑) เป็นอาจารย์ประจำ หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน

(๒) ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบัน และต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ในแต่ละสาขาวิชา โดยประธานคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ต้องเป็นอาจารย์ประจำ ทั้งนี้ อาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกให้ทำหน้าที่กรรมการสอบประมวลความรู้ร่วมด้วยก็ได้

(๓) ทำหน้าที่ดำเนินการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่าในเนื้อหาหรือรายวิชาที่กำหนดสำหรับนักศึกษา เพื่อประเมินผลความรู้ทางด้านวิชาการของนักศึกษาปริญญาโท

ข้อ ๒๑ อาจารย์ผู้สอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) หลักสูตรปริญญาเอก

(๑) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน

(๒) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญา

(๓) ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบัน และต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ในแต่ละสาขาวิชา โดยประธานคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติต้องเป็นอาจารย์ประจำ ทั้งนี้อาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกให้ทำหน้าที่ กรรมการสอบวัดคุณสมบัติร่วมด้วยก็ได้

(๔) ทำหน้าที่ดำเนินการสอบข้อเขียนหรือสอบปากเปล่าให้นักศึกษาปริญญาเอก เพื่อประเมินความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในการเป็นผู้มีสิทธิเสนอวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับปริญญาเอก

หมวด ๔

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๒๒ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษา

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(ก) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาที่หลักสูตรกำหนดจาก สถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศหรือต่างประเทศที่สถาบันรับรอง

(ข) มีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดในประกาศการรับสมัครเข้าศึกษาต่อของสถาบัน

(ค) ผู้ที่มีคุณสมบัติต่างจากที่กำหนดใน (ก) ถึง (ข) อาจได้รับการพิจารณาให้สมัครเข้า ศึกษาได้โดยอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) หลักสูตรปริญญาโท

(ก) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาที่หลักสูตรกำหนดจาก สถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศหรือต่างประเทศที่สถาบันรับรอง

(ข) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐

(ค) มีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดในประกาศการรับสมัครเข้าศึกษาต่อของสถาบัน

(ง) ผู้ที่มีคุณสมบัติต่างจากที่กำหนดใน (ก) (ข) และ (ค) อาจได้รับการพิจารณาให้สมัคร เข้าศึกษาได้โดยอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ในกรณีผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้าย ให้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา แต่จะต้อง มีผลคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ สถาบันจึงจะ รับเข้าศึกษาได้

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จากสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศหรือต่างประเทศที่สถาบันรับรอง

(ข) มีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดในประกาศการรับสมัครเข้าศึกษาต่อของสถาบัน

(ค) ผู้ที่มีคุณสมบัติต่างจากที่กำหนดใน (ก) ถึง (ข) อาจได้รับการพิจารณาให้สมัครเข้าศึกษาได้ โดยอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก

(ก) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาที่หลักสูตรกำหนดจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศหรือต่างประเทศที่สถาบันรับรอง

(ข) ได้ชำระระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

(ค) มีคุณสมบัติอื่นตามที่หลักสูตรกำหนดในประกาศการรับสมัครเข้าศึกษาต่อของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

(ง) ผู้ที่มีคุณสมบัติต่างจากที่กำหนดใน (ก) (ข) และ (ค) อาจได้รับการพิจารณาให้สมัครเข้าศึกษาได้โดยอยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ในกรณีผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้าย ให้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา แต่จะต้องมีผลคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ สถาบันจึงจะรับเข้าศึกษาได้

ข้อ ๒๓ การรับเข้าศึกษา

(๑) วิธีการรับเข้าศึกษา ให้ใช้วิธีการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก หรือโดยวิธีอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ซึ่งสถาบันจะประกาศให้ทราบในแต่ละปีการศึกษา

(๒) การเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ผู้เข้าศึกษาจะต้องมีผลการทดสอบวัดความรู้ทางภาษาอังกฤษจากสถาบันทดสอบทางภาษาตามเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด

(๓) ผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา จะศึกษาเกินกว่าหนึ่งสาขาวิชาไม่ได้

หมวด ๕

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๑) ผู้ผ่านการรับเข้าศึกษาตาม ข้อ ๒๓ จะมีสภาพเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา โดยนำหลักฐานตามที่สถาบันกำหนดมารายงานตัวต่อโครงการบัณฑิตศึกษาด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่สถาบันประกาศกำหนด

(๒) ผู้ที่ไม่สามารถขึ้นทะเบียนนักศึกษาตามวัน เวลา และสถานที่ที่สถาบันกำหนด จะต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้โครงการบัณฑิตศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในเจ็ดวัน นับแต่วันถัดจากวันที่กำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์การเข้าเป็นนักศึกษา และเมื่อได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้โครงการบัณฑิตศึกษาของสถาบันทราบ แล้วจะต้องมาขึ้นทะเบียนนักศึกษาด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่สถาบันพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ จึงอนุญาตให้มอบผู้แทนโดยชอบธรรมมาทำการขึ้นทะเบียนนักศึกษาแทน

ทั้งนี้ การดำเนินการขึ้นทะเบียนนักศึกษา ทั้งสองกรณีทีกล่าวมาต้องกระทำให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่กำหนด

ข้อ ๒๕ สถานภาพนักศึกษา

นักศึกษาที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษารับเข้าศึกษา จะมีฐานะเป็นนักศึกษาสถานภาพใดสถานภาพหนึ่ง ดังนี้

(๑) นักศึกษาสามัญ หมายถึง นักศึกษาที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอนุมัติให้เป็นนักศึกษา โดยสมบูรณ์ในแต่ละสาขาวิชา หรือนักศึกษาที่สอบได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) นักศึกษาทดลองเรียน หมายถึง นักศึกษาที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอนุมัติให้เป็น นักศึกษาทดลองเรียน ซึ่งนักศึกษาจะต้องได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และได้สัญลักษณ์ “S” ในวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่ลงทะเบียน จึงจะเปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญได้

(๓) นักศึกษาสถานภาพรอพินิจ หมายถึง นักศึกษาสามัญที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ ๒.๕๐ ถึง ๒.๙๙

(๔) นักศึกษาสถานภาพอาคันตุกะ หมายถึง นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มาลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาที่สถาบัน

(๕) นักศึกษาแลกเปลี่ยน หมายถึง นักศึกษาจากสถาบันอื่นที่มาเรียนที่สถาบันตามโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กับสถาบันอื่นๆ

โครงการบัณฑิตศึกษาเริ่มจำแนกสภาพนักศึกษาตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อสิ้นภาคการศึกษา แต่ละภาคยกเว้นนักศึกษาปีที่ ๑ จะเริ่มจำแนกสภาพเมื่อนักศึกษานั้นเรียนครบสองภาคการศึกษาแล้ว

ข้อ ๒๖ การลงทะเบียนรายวิชาตามหลักสูตร

(๑) การลงทะเบียนรายวิชาตามหลักสูตรและการชำระค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามที่สถาบัน กำหนดไว้ในแต่ละภาคการศึกษา

(๒) การลงทะเบียนรายวิชาตามหลักสูตรและการลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา

(ก) การลงทะเบียนปกติ จะกระทำได้ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา

(ข) การลงทะเบียนล่าช้าจะกระทำได้ภายในสองสัปดาห์ของภาคการศึกษานั้นหรือ ภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน

(ค) การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพการเป็นนักศึกษา นักศึกษาที่ศึกษารายวิชาครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สามารถสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้ปรากฏผลผ่านอย่างสมบูรณ์ หรือรอการตอบรับการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องลงทะเบียนพร้อมทั้งชำระ ค่ารักษาสภาพการเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

(ง) การลงทะเบียนของบุคคลภายนอก สถาบันอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกใดๆ ที่มีใบนักศึกษาของสถาบันเข้าเรียนบางรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบัน แต่ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ ตามที่สถาบันเห็นสมควรและจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆ เช่นเดียวกับนักศึกษา และต้องเสีย ค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระเบียบสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยการเก็บค่าบำรุงและค่าธรรมเนียม การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๓) นักศึกษาต้องลงทะเบียนทุกภาคการศึกษาปกติตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดย ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ ในกรณีที่นักศึกษามีหนี้สินค้างชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา หรือหนี้สินอื่นกับสถาบัน นักศึกษาต้องชำระหนี้สินเหล่านั้นให้เรียบร้อยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถาบัน กำหนด จึงจะถือว่าลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์

(๔) นักศึกษาที่ไม่ดำเนินการลงทะเบียนภายในสิบสี่วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ภายในเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนนับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา จะไม่มีสิทธิลงทะเบียนรายวิชา เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาแล้ว

(๕) นักศึกษาที่ลงทะเบียนหลังจากวันที่กำหนดจะต้องชำระค่าปรับตามอัตราที่กำหนดไว้ใน ระเบียบสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

(๖) นักศึกษาผู้ใดไม่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาใดจะต้องพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา เว้นแต่ได้ลาพักการศึกษาสำหรับภาคการศึกษานั้นตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๔๕

(๗) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เมื่อได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์แล้ว เว้นแต่นักศึกษาหลักสูตรปริญญาเอก แบบที่ ๑

ข้อ ๒๗ จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษา

(๑) ภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

(๒) ภาคการศึกษาฤดูร้อน นักศึกษาลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

การลงทะเบียนตามวรรคหนึ่งไม่นับรวมหน่วยกิตของรายวิชาที่ต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

นักศึกษาที่ประสงค์จะลงทะเบียนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าโครงการบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๒๘ การลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

(๑) นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตตามปกติ ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน

(๒) การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนรวมกับจำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น และจะไม่นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนรวมมาเป็นหน่วยกิตคำนวณประจำภาคการศึกษาและหน่วยกิตสะสม

(๓) การเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตนี้ ไม่บังคับให้นักศึกษาสอบและให้บันทึกในระเบียนช่องผลการเรียนว่า “Au” เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดสำหรับรายวิชานั้น

ข้อ ๒๙ การลงทะเบียนภาคฤดูร้อน

(๑) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายเป็นผู้พิจารณา กำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนภาคฤดูร้อน รวมทั้งจำนวนนักศึกษาที่จะลงทะเบียนเรียน โดยทำเป็นประกาศแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๒) กำหนดการลงทะเบียนเรียน การเปิด และการปิดภาคการศึกษา ตลอดจนกำหนดการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการศึกษาของสถาบัน

(๓) ผลการศึกษาภาคฤดูร้อนให้นำไปใช้ร่วมกับผลการศึกษาในภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๓๐ นักศึกษาอาจขอเปลี่ยน เพิ่ม ลด และถอนรายวิชาได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและประธานกรรมการบริหารหลักสูตร โดยต้องได้รับการอนุมัติจากโครงการบัณฑิตศึกษา และมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

(๑) การขอเปลี่ยนรายวิชา การขอเพิ่มรายวิชา ให้ดำเนินการได้ภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน นับแต่วันที่สถาบันกำหนดให้ลงทะเบียนเรียน

(๒) การขอลดรายวิชา ให้ดำเนินการได้ภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนนับแต่วันถัดจากวันที่สถาบันกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนโดยรายวิชาที่ขอลดจะไม่บันทึกลงในใบแสดงผลการศึกษา

(๓) การขอถอนรายวิชา ให้ดำเนินการได้ภายในสองสัปดาห์นับแต่วันถัดจากวันสิ้นสุดการลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษาปกติหรือภายในสัปดาห์แรกนับแต่วันสิ้นสุดการลงทะเบียนเรียนของภาคฤดูร้อน โดยรายวิชาที่ขอถอนจะไม่บันทึกลงในใบแสดงผลการศึกษา

การขอลอนรายวิชาภายหลังระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง จะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติ ต่อประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและเมื่อได้รับอนุมัติให้ลอนได้ รายวิชาที่ขอลอนจะบันทึกสัญลักษณ์ “W” โดยนักศึกษาจะไม่ได้รับค่าหน่วยกิตคืน แต่ถ้าไม่ได้รับอนุมัตินักศึกษาต้องศึกษารายวิชานั้นต่อไป

ข้อ ๓๑ การเปลี่ยนแปลงหรือแบบการศึกษา การเปลี่ยนสาขาวิชา การเปลี่ยนระดับการศึกษา และการเทียบโอนหน่วยกิตของรายวิชา ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๓๒ การรับโอนนักศึกษาต่างสถาบันและการเทียบโอนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๓๓ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบริการต่างๆ ให้เป็นไปตามระเบียบสถาบัน บัณฑิตพัฒนศิลป์ ว่าด้วยค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

หมวด ๖

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้แต่ละภาคการศึกษา โดยอาจวัดผลด้วยการสอบหรือวิธีการที่เหมาะสม

เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา นักศึกษาจะมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชา จะต้องใช้เวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น หรือได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้นเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พิจารณาอนุญาตให้เข้าสอบในรายวิชานั้นได้

ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชารายงานผลการศึกษาให้โครงการบัณฑิตศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินการศึกษา หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว โครงการบัณฑิตศึกษายังไม่ได้รับรายงานผลการศึกษา จะบันทึกสัญลักษณ์ “NR” ในรายวิชาดังกล่าว และให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาดำเนินการให้ได้ผลการศึกษารายวิชานั้นและส่งให้โครงการบัณฑิตศึกษาโดยเร็วที่สุด ทั้งนี้ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถรายงานผลการศึกษาได้ทันภายใน กำหนดเวลาต่อโครงการบัณฑิตศึกษาด้วย

กรณีที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชามีความประสงค์จะขอแก้ไขผลการศึกษารายวิชานั้น ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจัดทำคำชี้แจงพร้อมแนบหลักฐานการให้คะแนนทั้งก่อนแก้ไขและหลังแก้ไข โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำเสนออธิการบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาอนุมัติ

การขอแก้ไขผลการศึกษานอกเหนือจากกรณีที่กำหนดไว้ตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่โครงการบัณฑิตศึกษากำหนด

ข้อ ๓๕ การประเมินผลการศึกษาจะต้องกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา โดยทำเป็นสัญลักษณ์ ดังนี้

(๑) สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาแต่ละรายวิชา

(ก) รายวิชาที่มีการวัดผลเป็นระดับ (Grade) ให้กำหนดค่าระดับคะแนน (Grade Point) โดยมีสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ค่าระดับคะแนน	ความหมาย
A	๔	ดีเยี่ยม (Excellent)
B+	๓.๕	ดีมาก (Very Good)
B	๓	ดี (Good)
C+	๒.๕	ค่อนข้างดี (Fairly Good)
C	๒	พอใช้ (Fairly)
D+	๑.๕	ค่อนข้างอ่อน (Below Average)
D	๑	อ่อน (Poor)
F	๐	ตก (Fail)

(ข) ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการวัดผลในรายวิชาใดโดยไม่นับหน่วยกิต ซึ่งไม่สามารถประเมินผลเป็นค่าระดับคะแนนตามที่กำหนด ให้ใช้สัญลักษณ์และความหมาย ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S (Satisfactory)	ผลการศึกษาผ่าน
U (Unsatisfactory)	ผลการศึกษาไม่ผ่าน

(ค) ในกรณีที่รายวิชาใดยังมีได้ทำการวัดผลหรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานผลการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
I (Incomplete)	ยังไม่สมบูรณ์
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชา
Au (Audit)	เรียนโดยไม่ได้เข้ารับการประเมินผล
NR (No-Report)	ไม่ปรากฏรายงานผลการศึกษา
IP (In-progress)	มีความก้าวหน้า (สำหรับรายวิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติงานต่อเนื่อง และไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จก่อนสิ้นภาคการศึกษา)

(ง) ในกรณีที่รายวิชาที่มาจาก การเทียบโอนหน่วยกิต ให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
A*	ได้สัญลักษณ์ A จากรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอน
B+*	ได้สัญลักษณ์ B+ จากรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอน
B*	ได้สัญลักษณ์ B จากรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอน
S*	ได้สัญลักษณ์ S จากรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอน

(๒) การประเมินผลวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

(ก) การประเมินผลวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการหลังจากนักศึกษาได้ลงทะเบียนแล้ว ให้แสดงผลด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
IP (In-progress)	ความก้าวหน้าของผลงานการศึกษาวินิจฉัยยังอยู่ในขั้นกำลังดำเนินการ ยังไม่อาจประเมินได้ว่าในขณะที่ทำการประเมินอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจหรือไม่เป็นที่น่าพอใจ
S (Satisfactory)	ความก้าวหน้าของผลงานการศึกษาวินิจฉัยเป็นที่น่าพอใจ

U (Unsatisfactory) ความก้าวหน้าของผลงานการศึกษาวิจัยไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอยู่ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) นักศึกษาลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์แล้ว ในภาคการศึกษาที่นั้น แต่ยังมีได้ดำเนินการจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

๒) นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามแผนงานวิจัยที่กำหนด

(ข) การประเมินผลวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ซึ่งผ่านการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ให้กำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
Excellent	ดีเยี่ยม
Good	ดี
Pass	ผ่าน
Failed	ตก

(๓) รายวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตรจะต้องได้สัญลักษณ์ไม่ต่ำกว่า “B” และ รายวิชาที่อยู่ในหมวดวิชาเลือกของหลักสูตรจะต้องได้สัญลักษณ์ไม่ต่ำกว่า “C” ถ้าได้สัญลักษณ์ต่ำกว่าที่ระบุไว้ข้างต้น ต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในโอกาสแรกที่เปิดสอน ในรายวิชาในหมวดวิชาบังคับต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ รายวิชาเดิม ถ้าเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเลือกอาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นแทนได้ ทั้งนี้ผลการศึกษารายวิชาที่เรียนซ้ำ จะต้องได้ไม่สูงกว่าสัญลักษณ์ “B”

(๔) การให้สัญลักษณ์ “I” กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) นักศึกษาป่วยก่อนสอบหรือระหว่างสอบเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชา หรือทั้งหมดได้และนักศึกษาได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบการลาป่วยโดยมีใบรับรองแพทย์และหรือใบรับรอง การรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลของรัฐหรือเอกชนและต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย แต่ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

(ข) นักศึกษาขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย

(ค) นักศึกษาทำงานเป็นส่วนประกอบของการศึกษาในแต่ละรายวิชาไม่ครบถ้วน ซึ่งอาจารย์ ผู้รับผิดชอบรายวิชาให้ผลการศึกษา ทั้งนี้ จะต้องแจ้งให้โครงการบัณฑิตศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

การแก้สัญลักษณ์ “I” นักศึกษาจะต้องสอบหรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ ผู้รับผิดชอบรายวิชาให้ครบถ้วนเพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษานักศึกษา โครงการบัณฑิตศึกษาภายในสัปดาห์ หลังจากวันเปิดภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดดังกล่าวโครงการบัณฑิตศึกษา จะเปลี่ยนสัญลักษณ์ “I” เป็น “F” หรือ “U” โดยอัตโนมัติ เว้นแต่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาได้แจ้งขอขยายเวลา เป็นกรณีพิเศษ เมื่อเห็นว่ามีเหตุผลสำคัญและจำเป็นและได้รับอนุมัติจากโครงการบัณฑิตศึกษาแล้ว

(๕) การให้สัญลักษณ์ “F” ทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) นักศึกษาไม่ผ่านการวัดผลหรือสอบไม่ผ่าน

(ข) นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือ ผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย

(ค) นักศึกษาทุจริตในการสอบ

(ง) นักศึกษามี เวลาเรียนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ หรือฝึกงาน ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียน ในรายวิชานั้น

(จ) ให้ดำเนินการเปลี่ยนสัญลักษณ์ “I” เป็น “F” ในกรณีที่นักศึกษาไม่เข้าสอบหรือไม่ทำงานที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชากำหนดซึ่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะต้องรายงานผลการศึกษาไปยังโครงการบัณฑิตศึกษาภายในสิบวันหลังจากวันเปิดภาคการศึกษาถัดไป

(๖) การให้สัญลักษณ์ “W” ทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(ก) รายวิชาที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชาตามข้อ ๓๐ (๓)

(ข) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(ค) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย อนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ “I” เนื่องจากป่วยหรือขาดสอบโดยเหตุสุดวิสัย

(ง) รายวิชาที่นักศึกษากระทำผิดเงื่อนไขการลงทะเบียนเรียน

(๗) การให้สัญลักษณ์ “IP” สำหรับรายวิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติงานต่อเนื่องและไม่สามารถดำเนินการ ให้เสร็จก่อนสิ้นภาคการศึกษา

สัญลักษณ์ “IP” จะถูกเปลี่ยนเมื่อการศึกษาหรือการปฏิบัติงานในรายวิชานั้นสิ้นสุด และประเมินผลการศึกษาได้

(๘) การให้สัญลักษณ์ “NR” ทำได้เฉพาะในรายวิชาที่ฝ่ายทะเบียนและประมวลผลของสถาบัน ยังไม่ได้รับรายงานการประเมินผลการศึกษาของรายวิชานั้นตามกำหนด

(๙) การให้สัญลักษณ์ “Au” ทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่มี การประเมินผล

(๑๐) การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงการประเมินผลการศึกษาจะต้องทำภายในภาคการศึกษา ถัดจากภาคการศึกษาที่มีการประเมินผลโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๓๖ การลงทะเบียนเรียนซ้ำ

(๑) นักศึกษาที่ได้รับสัญลักษณ์ “C+”, “C”, “D+”, “D”, “F” หรือ “W” ในหมวดวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ “B”

(๒) นักศึกษาได้รับสัญลักษณ์ “D+”, “D”, “F” หรือ “W” ในหมวดวิชาเลือกจะลงทะเบียน เรียนวิชาอื่นแทนได้ ถ้าจำเป็น

(๓) นอกจากกรณีตาม (๒) แล้วนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้รับ สัญลักษณ์ “C+” หรือ “C” อีกได้ เพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้สูงขึ้น (Re-grade)

(๔) การลงทะเบียนเรียนในรายวิชาตาม (๒) และ (๓) ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย

ข้อ ๓๗ การคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

(๑) การคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาและจะต้องประกาศผล ให้เสร็จก่อนการลงทะเบียนภาคการศึกษาต่อไป

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(ก) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา

(ข) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

การคิดค่าคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาและการคิดค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้เป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๓๘ การสอบในรายวิชา

(๑) การสอบในรายวิชา เป็นการสอบเพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ในวิชานั้นๆ ซึ่งอาจเป็นการสอบข้อเขียนหรือการประเมินผลการศึกษาโดยวิธีอื่น ทั้งนี้ ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเป็นผู้กำหนดรูปแบบและวิธีการสอบในรายวิชานั้นๆ และแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า ตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะต้องสอบรายวิชาทุกวิชาที่ลงทะเบียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังบรรยาย หรือรายวิชาที่ได้ถอนโดยถูกต้องตามระเบียบ หรือเมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๒) นักศึกษาจะมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละวิชา จะต้องใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เว้นแต่อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาพิจารณาอนุญาตให้เข้าสอบในรายวิชานั้นได้

(๓) กำหนดการสอบประจำภาคการศึกษา และการสอบระหว่างภาคการศึกษาให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ข้อ ๓๙ การสอบภาษาต่างประเทศให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

จะต้องมีผลการทดสอบวัดความรู้ทางภาษาอังกฤษจากสถาบันทดสอบทางภาษาตามเกณฑ์ในประกาศสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เรื่อง เกณฑ์การประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หรือต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๔๐ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) หลักสูตรปริญญาโท แผนกที่ ๒

(๑) ให้การสอบประมวลความรู้เป็นการสอบข้อเขียน และอาจมีสอบปากเปล่าในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดว่านักศึกษามีความรู้ที่ได้อบรมจนสามารถความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้ว

(๒) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับผิดชอบในการจัดสอบประมวลความรู้อย่างน้อยปีการศึกษาละ ๒ ครั้ง โดยให้โครงการบัณฑิตศึกษาประกาศกำหนดการสอบประมวลความรู้ก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น

(๓) นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรในภาคการศึกษาใดแล้วให้มีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ตั้งแต่ภาคการศึกษานั้นเป็นต้นไป

(๔) ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อ ๒๐

(๕) การตัดสินผลการสอบประมวลความรู้

(ก) เมื่อการสอบประมวลความรู้ ได้เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบประมวลความรู้ อภิปรายแสดงความเห็นและลงมติ “ลับ” ตัดสินผลการสอบประมวลความรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

๑) “S” (Satisfactory) (ผ่าน) หมายถึง การที่นักศึกษาสามารถแสดงความรู้ นำหลักวิชาการ ทฤษฎี แนวคิด และประสบการณ์ในการเรียน ระดับบัณฑิตศึกษาไปประยุกต์ใช้

๒) “U” (Unsatisfactory) (ไม่ผ่าน) หมายถึง การที่นักศึกษาไม่แสดงความรู้ ตาม ๑) ให้เป็นที่น่าพอใจของคณะกรรมการสอบประมวลความรู้

(ข) ให้ประธานกรรมการสอบประมวลความรู้ ส่งผลการสอบประมวลความรู้ต่อโครงการบัณฑิตศึกษาโดยผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ภายในสิบห้าวันนับจากวันที่เสร็จสิ้นการสอบ

(ค) ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรแจ้งผลการตัดสินการสอบประมวลความรู้ให้นักศึกษาทราบภายในเจ็ดวัน นับจากทราบผลจากคณะกรรมการสอบประมวลความรู้

(๖) กรณีนักศึกษาสอบประมวลความรู้ ไม่ผ่านในการสอบครั้งแรก นักศึกษาสามารถขอสอบได้อีก ภายในภาคการศึกษาถัดไป และหากผลการสอบวัดประมวลความรู้ในครั้งที่ ๒ ปรากฏเป็น “U” (ไม่ผ่าน) ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร นำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาเสนอขอให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาต่ออธิการบดี

ข้อ ๔๑ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นการสอบเพื่อวัดความรู้ในวิชาการตามที่หลักสูตรระดับปริญญาเอกกำหนด และวัดความสามารถในการวิเคราะห์ความรู้ตลอดจนการนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบข้อเขียน และอาจมีสอบปากเปล่าในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดว่านักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษามาแล้ว

(๒) ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับผิดชอบในการจัดสอบการสอบวัดคุณสมบัติอย่างน้อยปีการศึกษาละ ๒ ครั้ง โดยให้โครงการบัณฑิตศึกษาประกาศกำหนดการก่อนการลงทะเบียนในภาคการศึกษาต้น

(๓) นักศึกษาปริญญาเอก แบบที่ ๑ สอบวัดคุณสมบัติก่อนที่จะทำวิทยานิพนธ์ ส่วนนักศึกษาปริญญาเอก แบบที่ ๒ ให้สอบวัดคุณสมบัติหลังจากสอบผ่านรายวิชาบังคับตามที่หลักสูตรกำหนด

(๔) ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อ ๒๑

(๕) การตัดสินผลการสอบวัดคุณสมบัติ

(ก) เมื่อการสอบวัดคุณสมบัติได้เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติอภิปรายแสดงความเห็นและลงมติ “ลับ” ตัดสินการสอบวัดคุณสมบัติ ตามเกณฑ์ดังนี้

๑) “S” (Satisfactory) (ผ่าน) หมายถึง การที่นักศึกษาสามารถแสดงความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง และมีศักยภาพในการแสดงกระบวนการทางความคิด การวิเคราะห์และแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้มาประยุกต์เพื่อออกแบบงานวิจัยที่สามารถตอบโจทย์ได้อย่างเป็นระบบ ที่ทำให้คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติเห็นว่านักศึกษามีความพร้อมในการสร้างงานวิจัยได้ด้วยตนเอง

๒) “U” (Unsatisfactory) (ไม่ผ่าน) หมายถึง การที่นักศึกษาไม่แสดงความรู้ตาม ๑) ให้เป็นที่น่าพอใจของคณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติ

(ข) ให้ประธานกรรมการสอบวัดคุณสมบัติส่งผลการสอบวัดคุณสมบัติต่อโครงการบัณฑิตศึกษาโดยผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่เสร็จสิ้นการสอบ

(ค) ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร แจ้งผลการตัดสินของการสอบวัดคุณสมบัติให้นักศึกษาทราบภายใน ๗ วัน นับจากทราบผลจากคณะกรรมการวัดคุณสมบัติ

(๖) กรณีนักศึกษาสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านในการสอบครั้งแรก นักศึกษาสามารถขอสอบได้อีกภายในภาคการศึกษาถัดไป และหากผลการสอบวัดคุณสมบัติในครั้งที่ ๒ ปรากฏเป็น “U” (ไม่ผ่าน) ให้ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร นำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อพิจารณาเสนอขอให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาต่ออธิการบดี

ข้อ ๔๒ การทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ การตัดสินผลการสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้มีแนวปฏิบัติและขั้นตอนเป็นไปตามที่สถาบันประกาศกำหนด

ข้อ ๔๓ การลงโทษนักศึกษาที่ทุจริตในการสอบ เป็นอำนาจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา ให้สัญลักษณ์ “F” ในรายวิชาที่ทุจริต ในกรณีที่นักศึกษาทุจริตในการสอบมากกว่าหนึ่งรายวิชา อธิการบดี อาจพิจารณาสั่งให้นักศึกษาผู้นั้นพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาได้

ข้อ ๔๔ เมื่อเกิดกรณีกล่าวหาว่ามีการทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้อธิการบดี แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาสอบสวน ซึ่งอำนาจหน้าที่และการสอบสวนให้เป็นไปตามที่สถาบัน ประกาศกำหนด โดยมีการพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นการทุจริตอย่างร้ายแรง ให้อธิการบดีสั่งให้พ้น สถานภาพการเป็นนักศึกษาและในกรณีที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ให้เสนอสภาสถาบัน ถอดถอนปริญญาต่อไป

(๒) ในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่านักศึกษามีได้ตั้งใจหรือเป็นกรณีที่นักศึกษาละเลย การดำเนินการตามขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ที่กำหนดไว้และไม่ร้ายแรง อาจให้ผลการประเมิน วิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ปรากฏผลเป็น “ตก” และให้นักศึกษาเริ่มขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่ถือเป็นเหตุให้ต้องมีการต่ออายุการศึกษา

หมวด ๗

การลา

ข้อ ๔๕ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องขออนุมัติลาพักการศึกษา ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายภายในสิบห้าวันของ ภาคการศึกษาที่จะลาพักซึ่งการลาพักการศึกษาจากกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

(๒) ได้รับทุนการศึกษาต่อต่างประเทศหรือทุนอื่นใดซึ่งสถาบันเห็นควรสนับสนุน

(๓) เจ็บป่วยและได้รับคำสั่งจากแพทย์ให้พักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินสามสัปดาห์ โดยจะต้องมีใบรับรองแพทย์

(๔) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยหรือมีความจำเป็นส่วนตัวอันควรได้รับการพิจารณาให้ลาพักการศึกษา ในภาคการศึกษานั้นได้

(๕) มีความจำเป็นส่วนตัวซึ่งในกรณีนี้นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า หนึ่งภาคการศึกษาและการพักการศึกษาจะสามารถลาได้ไม่เกินครึ่งละ หนึ่งภาคการศึกษา

ในกรณีที่นักศึกษาประสงค์จะลาพักการศึกษาเกินกว่าหนึ่งภาคการศึกษาให้อยู่ในดุลยพินิจของ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมาย

ในกรณีที่นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาต้องชำระเงินค่าทำเนียบการศึกษา เพื่อรักษาสภาพเป็นนักศึกษาตามที่สถาบันกำหนดภายในสองสัปดาห์แต่วันถัดจากวันเปิดภาคการศึกษาที่ลาพัก

ในกรณีที่นักศึกษาที่ชำระค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมการศึกษาเรียบร้อยแล้ว มีความจำเป็นต้องลาพักการศึกษาทางสถาบันจะไม่คืนเงินดังกล่าวให้

ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลา ที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ใน ระยะเวลาการศึกษาด้วย เว้นแต่ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตาม (๑)

เมื่อสิ้นสุดกำหนดการลาพักการศึกษานักศึกษาจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาพร้อมทั้งหลักฐานการอนุญาตให้ลาพักการศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายอนุมัติให้กลับเข้าศึกษา ก่อนวันกำหนดวันลงทะเบียนอย่างน้อยหนึ่งสัปดาห์

ข้อ ๔๖ การลาป่วย

(๑) การลาป่วยแยกเป็นสองประเภท ได้แก่

(ก) การลาป่วยในระหว่างการศึกษา เป็นกรณีที่นักศึกษาป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดและยังป่วยอยู่จนกระทั่งถึงวันสอบทำให้นักศึกษาไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ ซึ่งในกรณีนี้หากนักศึกษาประสงค์จะขอลาป่วยจะต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นักศึกษาเริ่มป่วยพร้อมทั้งแนบใบรับรองแพทย์ของสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรองมาด้วย

(ข) การลาป่วยระหว่างสอบ เป็นกรณีที่นักศึกษาได้ศึกษาจนสิ้นภาคการศึกษาแล้วแต่เกิดป่วยจนไม่สามารถเข้าสอบได้ในบางรายวิชาหรือทั้งหมดก็ได้ ซึ่งนักศึกษาต้องโทรศัพท์แจ้งต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายทันทีพร้อมทั้งแนบใบรับรองแพทย์ของสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรองมาด้วย

(๒) ในกรณีที่นักศึกษาได้ลาป่วยติดต่อกันเกินสิบห้าวันจะต้องแนบใบรับรองแพทย์ของสถานพยาบาลของทางราชการหรือสถานพยาบาลของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขรับรองมาด้วย

ข้อ ๔๗ การลากิจ

(๑) การลากิจเฉพาะบางชั่วโมงเรียนนักศึกษาต้องขออนุญาตจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

(๒) นักศึกษาที่ลากิจตั้งแต่หนึ่งวันขึ้นไปจะต้องยื่นใบลาก่อนวันลาพร้อมทั้งระบุสาเหตุของการลาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอนุญาต

(๓) การลากิจระหว่างสอบนักศึกษาจะต้องยื่นใบลาก่อนวันลาพร้อมทั้งระบุสาเหตุของการลาผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายอนุญาตยกเว้นกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย

ข้อ ๔๘ อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาที่มีอำนาจอนุญาตให้นักศึกษาลาได้ครั้งละไม่เกินเจ็ดวัน หากนักศึกษาลาป่วยหรือลากิจนอกเหนือจากระยะเวลาที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายในการพิจารณาอนุญาต

ข้อ ๔๙ การลาออกจากการเป็นนักศึกษาของสถาบันนักศึกษาต้องยื่นใบลาออกผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้ที่ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายเพื่อนำเสนออธิการบดีพิจารณาอนุมัติ

หมวด ๘

การพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาและการคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๕๐ นักศึกษาจะพ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรณีต่อไปนี้

- (๑) ศึกษาครบตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษา
- (๒) ลาออกโดยได้รับอนุมัติจากอธิการบดี
- (๓) อธิการบดีสั่งให้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา ในกรณีดังต่อไปนี้
  - (ก) เป็นนักศึกษาทดลองเรียนตามข้อ ๒๕ ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นนักศึกษา

สามัญได้

- (ข) ได้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมประจำภาคเรียนต่ำกว่า ๒.๕๐ ติดต่อกัน ๒ ภาคการศึกษา
- (ค) ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรตามข้อ ๑๑

แล้วแต่กรณี

(ง) ไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา หรือไม่ชำระค่ารักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา ภายในเวลาที่กำหนด

- (จ) สอบประมวลความรู้ หรือสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่านตามเงื่อนไขที่กำหนด
- (ฉ) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักการศึกษา
- (ช) ทุจริตในการสอบ
- (ซ) ทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์
- (ฅ) ขาดคุณสมบัติเป็นผู้สมัครเข้ารับการศึกษาหรือการเป็นนักศึกษาหรือกระทำผิดระเบียบของสถาบัน

ข้อ ๕๑ การขอคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษา

(๑) นักศึกษาที่พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษาหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว และพ้นสถานภาพในกรณี ข้อ ๔๙ (๒) หรือ ๔๙ (๓) (ง) และ (ฉ) อาจยื่นคำร้องขอคืนสภาพการเป็นนักศึกษา ได้ภายในกำหนดระยะเวลาการเรียนของแต่ละหลักสูตร

(๒) การคืนสถานภาพการเป็นนักศึกษาต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีโดยผ่านความเห็นชอบจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และโครงการบัณฑิตศึกษาตามลำดับ

(๓) นักศึกษาจะได้รับอนุมัติให้กลับเข้าเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่อธิการบดีอนุมัติให้พ้นสถานภาพ

(๔) การนับระยะเวลาการศึกษาให้นับรวมระยะเวลาที่นักศึกษาพ้นสถานภาพเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาการศึกษาด้วย

(๕) นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียมการคืนสภาพ พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมการศึกษาตามระเบียบสถาบันตลอดระยะเวลาที่นักศึกษาพ้นสถานภาพ

(๖) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กลับเข้าเป็นนักศึกษาแล้วจะมีสถานภาพเช่นเดียวกับสถานภาพเดิมก่อนพ้นสถานภาพ แต่ทั้งนี้การนับระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตาม (๔)

หมวด ๙

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๕๒ การสำเร็จการศึกษา

โครงการบัณฑิตศึกษา จะเสนอขออนุมัติประกาศนียบัตร หรือปริญญาให้แก่นักศึกษาที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๑ (๑)

(ข) ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรและได้รับสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

(ค) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ง) ไม่มีหนี้สินกับสถาบัน

(๒) นักศึกษาระดับปริญญาโท

(ก) แผนที่ ๑

๑) มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๑ (๒)

๒) ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรและได้รับสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

๓) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๔) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของสถาบัน

๕) สอบผ่านวิทยานิพนธ์

๖) ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่จัดพิมพ์ตามข้อกำหนดของโครงการบัณฑิตศึกษา พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลตามจำนวนที่โครงการบัณฑิตศึกษากำหนด

๗) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

๘) ไม่มีหนี้สินกับสถาบัน

(ข) แผนที่ ๒

๑) มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๑ (๒)

๒) ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรและได้รับสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

๓) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๔) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

๕) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของสถาบัน

๖) สอบผ่านวิทยานิพนธ์

๗) ส่งรูปเล่มสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่จัดพิมพ์ตามข้อกำหนดของโครงการบัณฑิตศึกษา พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลตามจำนวนที่โครงการบัณฑิตศึกษากำหนด

๘) ผลงานสารนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๙) ไม่มีหนี้สินกับสถาบัน

(๓) นักศึกษาระดับปริญญาเอก

(ก) แบบที่ ๑

- ๑) มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๑ (๓)
- ๒) กรณีที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มโดยไม่นับหน่วยกิต ต้องได้รับสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของสถาบัน
- ๔) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
- ๕) สอบผ่านวิทยานิพนธ์
- ๖) ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่จัดพิมพ์ตามข้อกำหนดของโครงการบัณฑิตศึกษา พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลตามจำนวนที่โครงการบัณฑิตศึกษากำหนด
- ๗) การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง
- ๘) ไม่มีหนี้สินกับสถาบัน

(ข) แบบที่ ๒

- ๑) มีเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร ตามข้อ ๑๑ (๓)
- ๒) ศึกษาวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามโครงสร้างของหลักสูตรและได้รับสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๓) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
- ๔) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
- ๕) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศของสถาบัน
- ๖) สอบผ่านสารนิพนธ์
- ๗) ส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่จัดพิมพ์ตามข้อกำหนดของโครงการบัณฑิตศึกษา พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลตามจำนวนที่โครงการบัณฑิตศึกษากำหนด
- ๘) การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)
- ๙) ไม่มีหนี้สินกับสถาบัน

ข้อ ๕๓ เมื่อนักศึกษาได้ปฏิบัติเงื่อนไขตามข้อ ๕๒ ครบถ้วนแล้ว ให้ยื่นคำร้องขอสำเร็จ การศึกษาผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตร เสนอต่อโครงการบัณฑิตศึกษา เพื่อนำเข้าสภาวิชาการ พิจารณาเสนอการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใดชั้นหนึ่งต่อสภาสถาบัน

ข้อ ๕๔ ให้นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิได้รับหนังสือรับรองสำเร็จการศึกษา ใบแสดงผล การศึกษา (Transcript) และใบปริญญาบัตร หรือใบประกาศนียบัตรตามที่สถาบันกำหนด

ข้อ ๕๕ สภาสถาบันอาจมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอนการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของสถาบัน

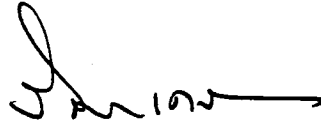
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๖ การดำเนินการใดๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จในขณะที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ จนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

ข้อ ๕๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีบัณฑิตวิทยาลัย ให้โครงการบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกฎกระทรวงจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนราชการในสถาบัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ศาสตราจารย์วิษณุ เครืองาม)
นายกสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์